

Magyar pénz!

Ki hitte volna még csak két év előtt is...

Nem egy új vívmány-e ez is, melyért a miniszteriumot dorogni kell?

Rá is fogták, hogy az új pénznemeknek csak külsejük magyar, belsejük külföldi.

És csodálatos! Mégis ezen úri emberek ügyeznek, mint valami szent ereklyére, szert tenni új pénzre. Lelkük örvend — a miénkkel együtt — midőn a magyar feliratát látják, de örömet elárulni nem szabad... hiszen ez valóságos bizalmi szavazat volna a kormány iránt, és az országgyűlésnek bizalmat nyilvánítani oly miniszterium irányában, amely eddigi rövid élete alatt is semmi ből oly sokat alkotott, és csaknem lehetetlenségűl tönk lehetőséggé mindent, a mit az országgyűlés többségének támogatása mellett létrehozott.

Érdekes látni a vendéglőkben, kávéházakban, úton-útfele alakuló kis csapatokat, melyek tagjai derült arccal adnak valamit kézzel kére... magyar pénz! a kinél több darab van, bizonyos lehet benne, hogy csak egy marad nála, a többit elkéri, vagy megveszi tőle, még pedig néha teljesen agiával, amely azonban nem pénz, hanem jóféle szivarokból áll.

Lehet-e csodálni ezen általános érdeklődést? Azonban egy kis bukkanó is fölmerült a dolgan.

Most vették ugyanis észre, hogy az új pénznemek hátulján részben hiányzanak a törvény által megállapított „Magyar királyi” szavak, és csak a felirat olvasható: „váltó pénz.”

Ennek oka nem lehet más, minthogy a magyar pénz verését a kormány — saját felelősségére — sokkal előbb rendelte el, semmint iránta a törvényhozás intézkedett.

A hiányt könnyű szerral lehet pótolni.

Utasítottak is már a pénzverde, hogy a további pénzverést rögtön szakítsa félbe, veressen új mintákat, melyeken meglesz már a „Magyar királyi” felirat is, és egy próbanyomást hivatalos megtekintés, illetőleg jóváhagyás végett küldjön fel a miniszteriumhoz.

A már közkezen forgó 1—4 réz, és 10—20 ezres krajczárosok, melyeken a felirat hiányos, mihelyt az új pénzek elkészültek, rögtön ezekkel fognak a tulajdonosok kíváncsiára beváltani.

Közlekedési vállalatok, a vasutak, gőzhajtó-társulatok nagymértékű előkészületeket tesznek a néhány hét múlva tömegesen megkezdendő és a külföldre irányított gabonaszállításokra, mely tekintetben a forgalom — miként mondják — nem lesz csakéval a tavalyinál.

A közlekedési miniszterium legközelebb az illető társulatok szállító erejéről győződött meg, mely alkalommal az constatált, hogy a tavalyihoz képest az is nagy mértékben növekedett.

Ezen túl talán csak nem fülünk meg többé saját zsirunkban.

Néhány szó az Eisenberger-féle ügyben.

Tisztelt szerkesztő úr! A „Magyar Polgár” 97-dik számában a „Közönség köréből” című rovat alatt az Eisenberger ügyében M. M. aláírással

TÁRCSA.

Lady Tattersall.

Egy párti vadászó csalódásai és szorongatásai.

Dráma három idényben. *)

I. — Első idény. — A megválasztható.

Igen szerencséseknek tartom önöket, ha a nagyvilági élet sivár övényein többször volt alkalmuk találkozni oly kedveztől modoru, annyira előzékeny jószívű s oly rokonszenvet keltő nővel, a minő M... Helena grófné; és mégis, ha sohasem gnyolódta önök egy kevéssé vele, ez esetben mondhatom önök sokkal mérsékelttebbek, sokkal több önmagukkal bírnak, mint nembeli társaik tizenkilenc búszad része. Mindezek dacára a grófné — legalább az én szemem előtt — igen kedves és kellemes hölgy, dacára gyöngéinek, kellemes, talán épp ezen gyöngéi miatt; mert épp ezeknél fogva nem állhatjuk őt azon dőlőfűs és mindenkit lenéző, soha nem tévedhető nők sorába, kik mi fölöttünk, szegény gyarló bűnösök felett mocsoktanul egyszerűségük egész fönségével határtalanul uralkodnak. Aztán jegyezzük meg jólőre, mily felesleges kis ebédcséket rendez, egyszer a Lowndes-square-ban fekvő palotájában, máskor Twickenhamben levő nyári lakában, hol a geranumok illata magába szívja s megsemmisíti a Themse bűzhűdöt kipárolgásait! Mily kegyteli mosolylyal szokta az

*) Ezen különösen hangzó álnév alatt „Onida”, az utóbbi években egy író lépett fel, kinek túláradzó képzelőereje, könnyed humorja, röpködő eszjárása s aristokratikus fesztelensége, magukra vonták az angol közönség figyelmét. Egy újabban megjelent beszély-gyűjteményéből az általános vázlatot s a főbb részeket átvettük azon tollrajz számára, melyet ma olvasóinkkal megismertetni szerencsénk van. Az említett gyűjtemény, melynek címe: „Cecil Castlemaine's Gage, and other Novellates”, néhány hónappal ezelőtt látott napvilágot Chapman and Hall kiadásában, Londonban.

egy cikket jelent meg, melyre a mennyiben az a törvényszéknek ez ügybeni eljárását is érinti, becses engedelmevel néhány sorban megjegyzést tenni kötelességemnek tartom.

M. M. úrnak az ember, a bűn, vétség és hiba feletti ömlengéseit érintetlenül hagyom, kinek-kinek egyéni izlése szerinti dolog levén, milyennek óhajja lenni az embert, hol kezdődik a bűnről s hol végződik a hibáról fogalma; — hanem egyenesen és nyíltan vissza kell utasítanom 1-ször azon alaplan vádat, miszerint ezen ügy bizonyos pressio alatt indult volna meg és nagy zajjal. A törvényszék ezen ügyben, valamint semmi másokban sehonnán nyomást nem érzett, de el nem tűrte volna, ha csak nyomásnak nem tekintjük, az ország összes becsületes közvéleményének a törvényszék egyes tagjaiba is átszivárgott méltó indignációját azon eljárás felett, melylyel némely magokat „pénzbembereknek” nevező személyek évtizedek óta az országban a közhitelt, a vagyonbiztonságot egyesek tönkretételével a legmerészebben megtámadták.

2-or. Visszautasítom kell azon a sorok közt lappangó vádat, mintha a felterjesztés körül a törvényszék nem szabályszerűleg járt volna el. Ezen felterjesztést oly okokból látta szükségesnek a törvényszék halasztani, melyekért habár M. M. úr interpellációjára elkészülve nem is volt, a felelősséget előre is minden eshetőségekre magára elvállalta.

Végül — bár mint fentebb írom — M. M. úr egyéni izlésével és az ember és hiba körüli fogalmaival semmi közöm, lehetlen, hogy logikája iránt sajnálatomat ki ne fejezzem.

Ö — ki ezen ügyben az elhirtelenkedő és az ügyet praecupáló itélettel a közönséget óvja — maga kimondja e tárgyban a végső sentenciát, midőn az egész ügyet a polgári perre utasítja. Lehetetlen, hogy az ezen ügyben M. M. úr elnöklete alatt összeült bíróság ne az ezen ügyben az ártatlannak tisztelt egyén corruptioja által compromittált azon tisztviselők soraiból ne alakított volna, kiknek feje fölött kormányunknak minden órán várható intézkedése Damocles kardjaként függ, és lehetlen, hogy ezen tribunál előtt ne azon urak allegáltak volna ügyvédeként, kiknek ezen ügy nagyon is kényelmetlen és igenis érdekbe állna, hogy az a bűntényi kerékgyáskából kizökkenjen. A megyei törvényszék egy tagja.

Hatósági élet.

Háromszék, augusztus 8-án, 1868. — Képviselő bizottmányunk f. hó 5-én tartá évnegyedes ülést, melyben a tisztségviselői az előbbiekhez képest nem nagy volt, mit a gazdasági foglalkozáson kívül más oknak is lehet tulajdonítani. Az id. főkirálybíró úr ezúttal is, mint mindig, a baloldal éljenzéseit közt tilt székébe, a megnyitó beszédét jegyzőkönyvbe íratni maga kívánta, hogy szavai — mint mondá — el ne fordítsanak.

E beszéd egy passussát nem lehet mellőznöm, hol ez mondatik: „Van egy tény, melyet a tisztelt bizottmány örökös figyelmébe, részvétele ajánlok, és ez a fiatal leányainkka a Dunafelvidékekre és a Törökországba folytatott aljas üzérkedése, mely az emberi méltóságot lealázó, a nemzet er-

embert fogadni, s mennyire minden látszólagos megértetés nélkül hordozza sok öznek s kétszeri övegy-ségének terheit! Mily megható gyöngédséget mutat fia, Carruthers, e gondatlan és tündöklő testőrtiszt irányában! — Ime, fogják önök mondani, egy nő, ki arra látszik teremve lenni, hogy maga körül mindenkit boldoggá tegyen, s ki bizonyára maga is nagyon megérdemli, hogy boldog legyen... Az is lenne minden bizonynyal, ha a párti szerzés bajt okozó szenvedélye nem bántaná. — Hogyan! így kiáltnak fel önök, tehát férjhezadó leánya volna? — Az egyáltalában nincsen. Carruthers egyetlen fia; de a szegény szánalomra méltó anya főhibája abban állt, hogy a mindenfelől érkező kéreseknek soha sem vala képes ellenállani; — magas társadalmi állásánál fogva számos öszekötésekkal birt a nagyvilágban, kiváló tekintély illeté meg őt, egyfelől, mert ő nemes eredetű volt, másfelől, mert két férje közül, egyik baronet, másik a brit királyság páire vala, a szegény anyához fordul valahány nővére, unokahuga, barátja csak van, ki a nőülhető főúri rend színe előtt — férjet kereső fiatal hölgyet vágya bemutatni, mindenik általa óhajta célhoz jutni. Csak az én tudomra, a végsőig kifáradva azon szerep vitelében, melyet e figyelmetlen megkeresések által ráttoltak, legalább huszszor megesküdt lady M..., hogy többé a felkérésekre nem hajt. — Ah! így szól hozzám egy napon, egyik pártfogoltjának menyegzőjén, reggelizés közben, csak próbáljanak még egyszer engem ily szerep vitelére rávenni, kivált most, hogy Leilát elhelyezhettem!... — De ő ily módon oly rideg életmódra kárhoztatta volna magát, mely könnyen hajlítható természetével homlokegyenest ellenkezett, és valóban ezóta is számtalan félték hajadon lépett be a nagyvilágba a pártiszerzőnek e példányképe- nek vezetésé és szárnnyal alatt. És hallják csak önök, mily hiádatlan az emberi nem! vajjon mit nyert a szegény úrhölgy azzal, hogy magát annyira megtagadta, hogy e nő pártfogói szerep borsúságait s anyagi fáradságait önkény magára vállalta? Néhány hideg köszönetet, mit sem jelentő

kölcsi és physical elsatnyulását előidéző kereskedés; melynek megakadályozására, mihelyt arról hírlapok útján értesültem, nemcsak a szükséges intézkedéseket tettem meg, hanem közvetlen a m. kir. belügyminiszteriumhoz is felterjesztést intéztem. A m. miniszteriumtól velem közölt Szabó János nevű üzérkedőn kívül még 3 fuvaros ellen a büntető vizsgálat elrendeltetett. Ide vonatkozólag meg kell említenem, hogy Háromszék minden vallása összes papságától, azon fiatal leányoktól, kikkel a nemtelen üzérkedés folytatni szokott. 12 évestől 18-ig, névsor kimutatása az anyakönyvekből beküldetett, miáltal a pontos örökösödés lehetőbb. A bizottm. gyűlés meghatározta, hogy az itt foganatba vett rendszabályok a többi testvér székelyszékekkel is közöltesse. Méltán!

A közbe tett felsőbb rendeletek közt a leltár dött néhány törvény kihirdetésén kívül valami fontos nem fordult elő, a vitára alkalom nem nyílt. A megyei átiratok közül a Baranyamegye véleményét a képviselők gyakori kimaradása meggátálása végett a biz. gyűlés elfogadta, s helyesen is tette, mert ily felszólalásra nálunk is nem egyszer volt ok adva. Komárommegyét a megyei autonómia fenntartása végett részleteiben magáévá nem tette, s jegyzőkönyvileg kimondotta, hogy a felelős kormány és megyei hatóság egyeztetését a törvényhozás bölcsességétől várja.

A keblő dolgok közül figyelmet érdemel a S. Szentgyörgy városával tett csere-egyezmény, minnek megértethetése végett a multira kell visszamenem. 48 előtt a f. kir. kormányzók a székház közvetlen szomszédságában a várostól egy telket vett tömlőszelvénynek, mely a forradalom közbejötté miatt ma is pusztán áll. A Bach-kormány kezdetén a székház telke nyugati oldalán a városi közhelyből egy darab ragasztott a székház telkéhez, mely haszonbérben cizim alatt gyűmlőszelvényi el-nökről „Fülgert” nevet visel. A mult májusi gyűlésen a város a haszonbér kitélése iránt a széket figyelmeztetvén tudatta, hogy a „Fülgert” a szék pusztá telkéért cserébe adni hajlandó volna.

Ez ügyben a kinevezett bizottság a várossal értekezvén, most azt javalta, hogy a telek $\frac{2}{3}$ részben templomhellyül — mi talán csak trügy lehet — adassék cserébe a „Fülgert”. És e vélemény elfogadtatott, sőt határozatba is ment, hogy a csere végrehajtás után jelentessék fel jóváhagyás végett. Véleményem szerint e csere a székre nézve káros, mert a pusztatelek sokkal többet ér a kertnél; de másfelől elsieltet is, mert tudomra alkalmas tömlőszelvényről gondoskodva nincs; s a kormány előleges beleegyezése előtt végrehajtani nem lehet vala. Azonban az ily ügyelmezések a pusztában elhangzottak.

A szék főjegyzője előterjeszt egy a tisztség által készített tervet, az egyes községekben felállítandó kölcsön- és takarékpénztárakról, melyen észrevehető ugyan, hogy illendő szakavatottsággal készült, azonban a kezelési rendje szerint bíráló albizottság kezére adatott, jövő gyűlésig.

A szék területén meglevő összes, országos, törvényhatósági és közlekedési utak és hidak jövőbeni fentartása, s e célból azoknak igazságos arány szerinti elosztása tekintetéből, a tisztség

nyajaskodást, ha a játszma meg lett nyerve, — keserű szemrehányásokat, alatomos nehezítést, ha a siker elmaradott, ezeken kívül még a közönyösök részéről, kik hidegvérrel valóának szemlélői e gyakori női tornáknak, egy utólagos melléknévet, melylyel a Jockey-Club egyik-másik tagja tisztelte meg e valóban szeretetreméltó és kegyes szívű úrhölgyet. Elkeresztelék lady Tattersall-nek, *) s elfogadó természet, arcátlan ifjuságunk zsi-vány nyelvén „lovardának”, oly nevet adtak salonjának, melylyel különben azt a bekerített helyet szokták nevezni, melyben az ez évi fiatal csikók szoktak elé vezetettetni, hogy lehető megvásárolják, a Grosvenor piaci vásár rendes látogatóinak szemeláttára diszelegjenek s toporékoljanak. — Mily durvaság, mennyire megfélelgettek az illetők minden tartozó tiszteletről, mily köznap beszédmódor!

S ez még mind nem elég. Más alakban jelentkező s különbs társalgási szótárral bíró bizonyos özegek, kik kevésbé voltak hozzáférhetőek, mint a jó lady M... ugyisint kevésbé érzékenyek s résztvevők az anyai szorongatások iránt, feljogosítva érzik magukat arra, hogy őt lenéző tekintetekkel s gnyos mosolyokkal üldözzék. Például lady Hanton minden alkalommal csipő meg-jegyzésekkel s csufondáros arczjátékával bosszantá. — De hiszen! így szóla fiához lady M... egy bizonyos napon, midőn a lowndes square-i boudoir-ban kedvtük szerint csevegtek egymással, lady Hantonnak két igen nagy oka van réám haragodni. Őn nem akart leánya, Adelina körül forgo-lódni, s a legutolsó kinevezés alkalmával fia mel-lőtve, őnt szemelték ki ő felsége hadsegédeül. E két ok elég arra, hogy bármily nagy ellenzen-vet is igazoljon... Már most hadd lássuk Fülöp, miért viseltetik ön oly közönynyel Hanton Adelina

*) Tattersall-nek hívták a Kingston hercege egyik groomját, ki, miután a híres futólovat Highflyert megszerzte, az által meggazdagodott, s lovászárt alapított, mely aztán nevet fentartá. E lovászárl intézethez tartozik egy bizonyos club, hol a lordok le az utolsó korszakos — össze-gyűlekeznek a lótenyésztési és lóidomítás barátsjai.

mellé egy bizottság nevezetett ki, kötelességévé tétetvén e fontos munkátot aképp hajtani végre, hogy jelen év őszén az útszínálás e szerint eszközöltesse.

A májusi gyűlésre egy írásba foglalt indítvány levén beadvá az iránt, hogy a s. szentgyörgyi normalis iskola egy al- és a k. vásárhelyi katonai nevelő-intézet, mely jelenleg a katonai kormány által legfoglaltva tartatik, egy fő-iskolává alakítás-sék, az erre nézve kiküldve volt bizottság egy nyilatkozott, hogy az indítványt elvileg elfogadandónak véli ugyan, de ez ügy bővebb tárgyalásába azért nem bocsátkoztatik, mivel az ipar- és realiskolák felállítására kérdését már a magas kormány kezébe vette, s ugyanazért szükségesnek látja felírni, hogy e szék területén a magas kormány által állami költségen egy ipariskola állítsassék. Mely vélemény-t a képvis. biz. gyűlés, a benyújtott tervvel együtt, elfogadott.

A volt székelyhuszárság lószerezési alapja (fouragecassa) kérdésében kiküldött bizottság jelentése szerint, csak igen kevés számú huszárosalád volt képes betéti összegéről igazolók okmányt kellő helyre benyújtani, s még ezek sem kapták vissza ebbeli követeléseiket, — a nagy résznek pedig nem levén kezében semmi okmány; a kihallgatottak egy-átalában azért kérelmeztek, hogy a képvis. bizott-mány az illetőknek nemcsak betéti összegeit, hanem a székelyhuszár ezred összes családait illető kamato-kat is visszatéríttetni eszközölje. A százezer frton felül menő összeg visszafizetéséért a magas kormányhoz felirat bataroztatott.

Sepsiszek egyik dűllője ellen kibágásokért panasz adatott be, melynek kinyomozása végett bizottság nevezetett, a jövő gyűlésre munkálatait elkészítendő. Észre lehetett venni, hogy a panasz többeknek nem tetszett, s a panaszlokat már akkor avat rettentették, hogy a nyomozási nagy költséget ők fogják hordozni. Megváltik, mit hoz a bizottság, s a gyűlés a csomót hogy fogja megoldani.

Talán változatosság kedvéért a gyűlés addigi csendes hangulata megváltozott, mire a dűllő ellen tett panaszon kívül okot adott az is, hogy az id. főkirálybíró úr egy öt a gyűlés egybehívása mód-jára nézve interpelláló bizottmányi tagot parancso-lólag le akart tiltetni; mintha bizony mult hó 13-án a nem éppen ő mlga kényszerítette volna Sepsiszek 112-re menő dűllőit, bíráit, jegyzőit és adószedőit hivatalos könyvekkel négy hosszú órán át ugyanazon gyűlésteremben a folytonos fenn-állásra?! Avagy oda jutottunk már Háromszéken, hogy főkirálybíró úr engedelme nélkül sem leül-nünk, sem fennállanunk nem szabad?!

A gyűlésre elnöki diszebbét következett, 100 teríték asztalnál, élénk és vidor toasztok sorával, melyet főkirálybíró gróf ő mlga kezdett meg a királyi pár és családja üdvözlésével; mondtak meg Deák Ferenczre, Tisza Kálmánra, országgyűlési képviselőinkre, elnök ő mlgrára és több más jelen-voltakra stb. — Ebből után rövid tartamu gyűlésen jegyzőkönyv hitelesítettvén, a gyűlés eloszlott.

r. l.

Üdvarhelyszék, aug. 7. 1868. — Addig is, míg székünk bizottmányi gyűlésének eredményéről részletes tudósítással szolgálhatnánk, júl 31-én tar-tott ülésének jegyzőkönyvéből kiragadunk egy la-

iránt? Ő, az én nézetem szerint, mindazzal bír, a mi....

— Csak egy szót halljak még ily értelemben, kedves anyám, s futásra veszem a dolgot. Rám egyáltalán ne számítson ön, ha koszorújához még egy babérlevelet, szándéka fűzni, ha bős kölhem-nyét még egy énekkel akarja szaporítani. Am le-gyen! mi e tárgyról nem fogunk többé szót válta-ni, ebben meg egyeztünk. Végre is nem az ön ifjú legénysége nyugtalanít engem e pillanatban; mert ime tudósítanak, hogy az ön nagynénje Valletort úrhölgy oly szánandó egészségi állapotban van, melynél fogva lehetlenné vált neki a városba jö-vetel, s igen természetesen nagyban számít rá, hogy majd leányát Valenciát én fogom a nagy-világba bevezetni. Nos tehát, ön tudja, hogy meny-nyire iszonyodom a párti szerzésről! Sőt mi több, a jelenleg fennforgó esetben a felelősség terhe valóban ijesztően súlyosodnék réám, mintán az ön unokahuga rendkívüli szépség s anyja épp e szépségénél fogva nagy reményeket táplál... Ah! mily bosszantó unalmas dolog!...

— Ha unokánövértem sorsa forog kérdésben, akkor én megvágyok mentve, gondolá magában Carruthers s e gondolat által megnyugtatra s meg-könnyebbtűlten így szól: Mamám! oly nő számára minő Valencia nem látok senkit érdemest, a ver-senyzésre, mint Goodey t. Nem tudom már bány éve, hogy Goodey fő és született célpontja minden párti szerzőnőnek s minden először fellépő férj-keresőnek.

— Goodwood? Ah minden bizonynyal, Good-wood éppén jó lenne számunkra. Nagyon nehezen kielégíthetőnek kellene annak lennie ki a peer a-go-ért versenyző hercegegek közt legelső helyen előjegyzettel sem elégednék meg. Készönöm Va-lencia nevében, hogy engem e jó gondolatra veze-tett... Majd meg fogjuk látni mit mindent kell tennünk, igyekeznünk fogunk... Nagyon örülök, ha valahogy Doncaster hercegnővé tehetünk.

(Folytatjuk.)

NAPI HIREK.

pot, mely hivatva van elatás tényekkel illusztrálni az itteni állapotokat, mint szintén lehüteni a közlebről szelnek éreztett balközépi reclame-okat.

Elnöklő főkirálybíró úr a keblti törvényszéknek egy büntügyi jelentést terjesztett elő, mely által két székbeli tisztviselő van érdekelve.

A felolvasott jelentésből ezeket értették meg: Pálfalvi János János nehéz testi sértés bűnéért közkereset alá vonatván, ellene idei mártus 28-án végtagyalás tartatott; s ez alkalommal sérelmesek füljelentéséből, maga a vádlott által is beismert azon tény körülmény derült ki, hogy nevezett vádlott az általa elkövetett magasabb qualificatiójú verekedésért, közigazgatási úton, testi biztonság elleni kihágás miatt, hatheti fogságra már elítélve volt, a kiszabott büntetést meg is kezdte, abból tizenegyet napot leültött, és aztán szabadon bocsátatott.

A szék közügyészsége erre azonnal szót emelvé, oda nyilatkozott, hogy ezen eljárás által a fennálló törvényeket megsértve látja; mert egyrészt a törvény szerint kiszabott büntetés elengedése vagy szelidítése a legfelsőbb kegyelmezési jogok körébe tartozik; és mert más részt a bpr. 322. § értelmében, a már egyszer megkezdett büntetési időt félbe szakítani soha sem szabad; ugyanazért indítványba hozta, hogy: az ezen cselekvényt elkövetett tisztviselő ellen, hivatali hatalommal való visszaélés miatt indíttassék büntvádi kereset.

A keblti törvényszéknek alig volt ideje, ezen e nemben unicum fölött határozni; mert a közügyészség egy jelentést intézett hozzá, melyben tudomásra juttatja, hogy a bürtönmesteri jegyzőkönyvnek vádlott János Jánosra vonatkozó rovata meg van hamisítva, s a mellő vádlottnak a fenytvényi ítéletet hozott alkirálybíróhoz intézett, és elbocsátatását tárgyazó kérvénye van csatolva; egyezsmind kérte a közügyészség a törvényszék, hogy a hamisított jegyzőkönyvet hivatalosan foglaltassa le, s a bürtönmestert szabályszerűleg vonja kérdőre. A keblti törvényszék ezen esetről értesülvén, a közügyészség indítványa értelmében cselekedett: a hamisított közokmányt azonnal lefoglaltatta. A lefoglalásnál képviselt közügyészség ezen eljárást nem találta ugyan teljesen correctnek, de miután a tényállás constatirozására mégis elegendő anyagot hozott napfényre, s miután annak meghiusításától többé tartani nem lehetett, belenyugodott; annál is inkább, mert az indítványa folytán lefoglalt köz-okirokból kiitt: hogy a Pálfalvi János János rovata, a fülügyési feljelentéssel összhangzólag, a kiszabott büntetést illetőleg, csakugyan meg van hamisítva; mert ő a törvényszék előtt ellene függővé tett büntvádi kereset-ügyirataihoz hivatalosan csatolt eredeti fenytvényi ív szerint — hatheti árestomra levén itélve, ezen büntetés mértéke be volt ugyan jegyezve, de később 14 napra igazított ki, s ezen hamis kamarán kelt kiigazítás után, tényleg szabadon bocsátatott; kiitt: hogy hasonló tiltott correctiók más esetekben is követethettek el; és különben kiitt: hogy még több elítelt fegyencz, egyes közigazgatási tisztviselők rendeleteiből, a büntetési idő kiültése előtt szabadon bocsátatott.

De mi hallgassunk el, s engedjük a megkezdett büntvádi vizsgálat rendén felmerült tényeket beszélni; még pedig dátum s név szerint: a) Homorod-szt mártoni Simon István 1867 ben october 7-én 12 napi árestomra ítéltetett, büntetés ideje kiállítás megkezdte, s már azon hó 14-én szabadon bocsátatott; b) oroshgyéyi Márton Ignác 1867 ben october 15-én 8 napi árestomra ítéltetett, s már 17-én szabadon bocsátatott; c) Máfalvi Pálfi Lajos és Pálfi Ágoston 1867 ben october 25-én 4—4 óra voltak itélve, s már január 25-én elbocsátattak; mely tény egy hivatalos elbocsátó rendelet által van igazolva; d) 1868. január 4-én egy óra elítelt kecsedi Kiss Elek büntetéséből szintén elengedtetett; e) 1868. január 24-én 6 napra elítelt malomfalvi Barta Tamás a megkezdett büntetés kiállítás előtt bocsátatott el; f) 1868. január 27-én 4 óra itelt kadicfalvi Kovács Jakab már mártus 3-án elbocsátatott...

Ime, jul. 31-én, az ezen idő szerinti közigazgatási gazdálkodásról szerzett tapasztalataink — egyebeket más alkalomra tartva fenn — az idézett adatokkal gyarapodtak. És ez nem vers, de — fájdalom — igaz! a mihez nem kell bővebb commentár.

Ezen ügyet, a „négyesem közti“ bizottmányi gyűlés „többsége“ — ellenszólás dacára — a büntügyi vizsgálat rendes befejezése, s törvényszéki ítélet vagy határozathozatal előtt, szabályellenesen fegyelmi útra terelte, s ezáltal illetéktelenül a bírói eljárás és igazságszolgáltatás elébe vágott, holott alig lesz vala más teendője, mint az illetőket — ha önkényt viseza nem léptek — az ügy lejártaig fülleggesztetni.

Mindebből pedig az a figyelemre méltó tanúság, hogy a kik Udvarhelyszéken az illetén visszavételek ellen harcolnak, azok nem deák-pártiak, nem demokraták, hanem — demagógok; míg a kik az ilyeszerű „csekélysegek, apróságok“ szemet hunyni, fátvált vetni törekednek, azok, balközépiek. No de nem is csoda! mert az itteni balközépiekedőknek, — proximus ardet Ualegon!

Ugyan kérem hazudtoljon meg Tatroa úr! hisz önnek nagyon érdekében áll!

r. l.

— Ő Felsége legmagasabb születés napja alkalmából tegnap este városunk fényesen kivilágították. Ma 10 óraker ünnepélyes istentisztelet. D. u. 2 óraker kir. biztos ő nmlga ísmét városunkban van; szombaton délután érkezett meg.

— Az aradfehérvári vasútvonáról legújában jelentik, hogy Piski még e héten meglátja a gőzkocsi, s e hónap végével már egész Gyulafejevárig rohog el a vonat.

— Az igazságügyminiszter köriratot intézett a törvényhatóságokhoz az iránt, hogy az árva- és gondnoksági ügyeket nem hagyhatván rendezetlenül a törvénykezés szervezéséig, oly célból, hogy e tekintetben a közönség kíváncsalmait tekintetbe vehesse, felszólítja azokat, tudassák a most fennálló törvényes gyakorlatot ez ügyben, a hiányokat és előnyöket, valamint véleményüket a tendő javításokra nézve.

— Az új „Presse“ hiteles forrásból megértesíti gróf Andrássynak az országgyűlésen fömlített ígretét, hogy ő Felsége legkegyelmesebb királyunk a közös hadügyért utasította, terjeszsen elő javaslatot, aziránt, hogy mi módon állíttassanak fel külön magyar tüzér és zsenie ezredek és egyéb technikai csapatok a rendes hadseregben.

— Némethy Irma, jónévű színésznőnk Bulyovszkint követve külföldre menyén vendégszerepeln.

— A brassói román fiataalság — mint a „Gazetta“ írja — az ismeretes balázsfalvi pronunciamentum mellett nyilatkozott, s üdvözölte Macellariut bazafias (!) magatartásáért. — Őhajtanók, hogy olyan bizalmi-szavazatnak bizonyuljon ez is, mint a minő a „Federatiunea“-ban a Máramarosiaké volt.

— Nem fizetünk több adót — a régi könyvecke mellett; nemsokára újak fognak kiadatni magyar nyelven.

— Mint Nagy-Szebenből jelentik, a n-szebeni főhadparancsnokság 1869. jan. 1-én véglegesen floszlattatik.

— Magyar miniszterváltozásról beszéltek már pár héttel ezelőtt a bécsi lapok. Mint olyant, melynek magok is kevés hitelt adtak, nem tartottuk megemléstere méltónak. Most ismét pengetik, s bár alapja valószínűleg most sincs több, mint Bécsben forgó kőszábit fölemlítjük: E szerint gr. Andrássy, ki a Festetics helyét foglalná el, Deák váltaná fel, Wenkheimot Ghyocy, Gorovét Tisza K. és Lónyayt Csengery A. helyettesitené.

— Inczedy Lászlónak, a 14-ik honvédszászlóalj őrnagyjának, később honvédezerednek, a ki főleg a magyarhoni és erdélyi 184%-iki hadjáratból is ősmertes — a szamosújvári fegyhabárnagyjává leendő kinevezetéséről, — mely minden esetre találkozni fog a közóhajtással, — mi is értesültünk; de helyre kell igazíttuak a „M. P.“ ebbeli híret, mintán a híres 11-ik zászlóalj őrnagyja nem Inczedy László, hanem testvére Samu volt, a ki később alezredessé lön előléptetve.

— Nagy vaszély fenyegette közelebről a Váradról Kolozsvárra jövő postakocsikon utazókat. A Királyhágón túl, nem messzire a begytől, a rablóbandák hazájában, éj közepén haladt a két szekér egymás után a szokott plegmával, midőn hátulról lovak dobogása s harsány „megáll!“ kiáltások üzik el az útasok szemeiről az álmat s aziveikből a nyugalmat. A kocsisok lovaikra csapkodnak s kezdődött a lóhalálba nyargalás. A rémitő „megáll!“ azonban mindig élesebben, mindig közelebb hangzik; a postalovak kimerülnek, az üldözöttek megadják magukat a sorsnak, egy hölgy sikoltozva ájul el, a conductor revolverét vonja elő s e perczen sebes vágatva ott is terem az üldözö két — pandur, kérvén a conductort, hogy „ezt a sietős levelet, a legközelebbi állomásra átvinni tessék.“

— A helybeli honvéd-egylet vasárnap gyűlést tartott, melynek főtárgyát az országos honvéd gyűlésre leendő követküldés képezte. Küldjenek-e, vagy sem? hosszas vita tárgya volt, míg végre a többség a követküldés mellett nyilatkozott, Biró Ede választatván meg. Továbbá szőnyegre jött a Beniczky-ügy s a nyomravezető részére kiűzött összeghez 20 frt ajánlatot fel; végre egyik jegyzőnek Köpe Lajos választatott meg.

— A Viktoria biztosító-társaság Ausztriában levő üzletének fülügyelésére egyik igazgatóját, Köváry Lászlót, küldte fel.

— Az ebek szerepet kezdenek játszani. Beszterce közgyűlése is vita tárgyává tette a kutya-adót, s míg egy kis rész erősen pártolta Szeben e tekintetbeni eljárását, addig a nagy többség ellene volt és így Beszterce város ebei maradtak továbbra is adómentesek. Nem részesültek azonban e szerencsében a zágrabiak, hol a házörző kutyákra 1, a vadászekre 4 és a fenyűzési kutyákra 6 ft. szabattott ki.

— Dier, szebeni tanár, Szászvárosra ment, hogy a jelenleg szintén ott tartózkodó dr. Tincu ügyvéd és orsz. képviselő ellen az országgyűlésen elmondott interpellációjá miatt személyesen nyújtsa be a becsültésértési vádlevelet, a mi

f. hó 12-kén a szék törvényszéke előtt meg is történt. A „Herm. Ztg.“ tudósítása szerint a törvényszék e vád fülvétele- és tárgyalására magát illetéktelennek nyilvánította, mert maga a vád alapját képező tett nem e helyen; hanem Pesten történt, s különben is Tincu, mint országgyűlési képviselő, még a pesti törvényszék illetéke alá sem tartózhatik, míg az országgyűlés perbefogására engedélyt nem ad.

— A budapesti honvéd-egylet közelebbi gyűlésében a mellett szavazott, hogy az egy-let továbbra is fennálljon. — Klapka — mert külföldre utazik — lemondott az elnökségről.

— A „Bem hadjárata az oroszok ellen“ című látványos harezjáték nemcsak a fővárost és az egész országot, hanem még a külföldet is a sző szoros értelmében allarmirozta. Sopron, Pozsony, Győr, Kassa, Debreczen, Nagy Várad, Temesvár sat. városokból táviratilag érik egymást a megrendelések a helyekre, 14-kén pedig a lipseai, párisi, londoni képes. újságoktól érkeztek Molnárhoz megkezesések aziránt, hogy a darab érdekesebb momentumait, főleg a csatajeleneteket engedje lerajzolni; e képek az érintett lapok közelebbi számaiban fognak megjelenni.

— Egy lap szerint a földrengést, mely jun. 21-kén volt érezhető először, a Hevesmegyében fekvő Tarna-Örsön még a múlt héten is érezték. Ez volt a 95-dik lökés, melyek közt több erős volt. Az Oreczy-kastély falai a földrengés következtében megrepedeztek.

— Vachot Sándor özvegye az oktatás-ügyminiszteriumtól engedélyt nyert aziránt, hogy hülgyek számára magasabb irányu tudományos felolvasásokat tarthasson.

— A cholera Kaposvárt, közelebről kiűttette egy pár lap. Most jelentik a helyszínről, hogy nem tudnak semmit róla. — Ugyan jó!

— Kinevezések: Langer Károly a vasúti s gőzhajózási fülügyelőség főnökévé, Ambrozovics Béla ugyanoda fülügyelővé; továbbá Ribáry Sándor és Hieronymi Károly közlek. miniszteri osztálytanácsosokká nevezettek ki.

— Egy híres spanyol csillagász világra szólólag jósolja, hogy a rendkívüli forró napok után, égháboruk, zivatarok fognak következni. — Valjon a híres astronomus nem készül megjövendőlni azt is, hogy nyár végével ősz lesz?

— Apró hírek. Nagy Csűrőn lehangzott dühéből a vérhas, eddig 45 áldozata volt. — Kis-Csűrőn e hó 13-kán 22 gazda égett el. — Szilágyi Virgil Pestre érkezett. — Egy 74 éves zongora hangoló lötte föbe magát Pesten a napokban.

— A rablóbandák a Királyhágón túl folyvást garázdálkodnak. — A debreczeni gyepek 200 arany utalványoztatott. — Mulikori apró híreink közt említett azon eset, hogy egy nő véletlenül egy gyermekét megölt; nem Gyaluban, hanem P-Szt Miklóson történt. — Egy új helygőt fedeztek fel, ez már a századik. — St. Margátha helység (Krajna) templomtornyából elloptak egy két mázsa sulyu harangot. Ledobták a toronyból és a darabokon mindjárt megosztottak. — A Rothschildok 15 év alatt 1500 millióval szaporították vagyonukat. — Az alföld városait egy román szintársulat látogatja Pascaly vezetése alatt. — Fest Imre államtitkár állomásától visszalépni készül.

KÜLFÖLD.

A francia marsalok és tábornokok, kik a departementi parancsnokságok élén állnak — az „Union“ szerint — odantassittattak, hogy a mozgő nemzetiség szervezésének munkálatait lehetőleg sietve végezzék be. Az új katonai intézmény zászlóaljai nagy sietséggel akarják az északi, keleti és a Szajna departementekben felállítani.

A „Prov. Corr.“ f. hó 12-ki számában élénk helyeslés közt szól b. Beustnak a Lővész ünnepély alkalmával mondott beszédéről, mely, mint mondja, Poroszországban viszhangra fog találni. Poroszország a dél-német katonai tárgyalásokban nem vesz részt, mindazonáltal helyesli azokat. A porosz király szeptember hó folytán meglátogatja az Elbergherezegeket.

A „Corr. du Nord-Est“ legjobb forrásból írja, hogy a román hatóságok által Ibrailában eszközlésbe vett elfogatások csupa merő komédia, melyet a bukaresti kormány a nagyhatalmasságok pressiója alatt játszik le, míg kéz alatt előmozdítja az expeditiók alakulását és legkevésbé sem akadályozza az egyes bolgár csapatoknak a török területre való átlépését.

Mint a „Pall Mall Gazette“-nek Rómából írják, a pápa meg van róla győződve, hogy Európa nagy háboru előestéjén áll; azonban nem világos, ha valjon a sz. atya a francia megszálló hadtest előkészületeiből, vagy saját magán közléseiből meríti-e ezen meggyőződését. Legújában több magas állású személy előtt fájdalomt fejezte ki az ebből eredendő vérontás fölött; azonban ugyanez az azon bizalmát is nyilvánítja, hogy az végtére a pápaság világi hatalmának előnyére fog válni. Hír szerint Antonelli bibornok e tekintetben nem osztozik a pápa nézetében, hanem ellenkezőleg aggodalommal tekint a jövőbe.

A porosz király külföldi követneinek és meghatalmazottainak legkitűnőbbjeit Emsbe rendelte, hogy a „Corr. d. N. E.“ szerint személyesen közölje velők nézetét a helyzetről. E megbívást még a szent-pétervári és konstantinápolyi porosz követeknek is teljesíteniük kellett, mit diplomaticus körökben annak bizonyítéka gyanánt vesznek, hogy Poroszország nagyobb mérvben foglalkozik a keleti kérdéssel is, semmint eddig hitték. E kérdésben keresendő a porosz-orosz szövetség egyetlen oka. Reusz herczeg nyíltan kijelenté, mikép porosz-francia háboru esetére nem lehet Oroszország segélyére számítani, mert ez keleti terveinek kivitelére akarja felhasználni az alkalmat.

A „M. Herald“ egy heves cikket hoz a román kormány ellen, melyben így nyilatkozik:

„Valóban melyeknek kell lenniük az Aldunánál ama kútnak, melyekben az igazság elrejtve nyugszik, mivel senkisémet juthat el azok fenekére. Azonban akár — mint a foglyok állítják — orosz ügynökök által toborztattak, s a román kormány által fegyvereztettek föl a bolgár csapatok, akár intézend tiltakozást ennek következtében Fuad pasa a hatalmakhoz Károly fejedelem föllépése ellen, akár a román ellenzék által szerveztettek ezen csapatok, ezt itt bizonyossággal nem lehet eldönteni; noha ez utóbbi eset nem igen látszik valószínűnek. A nélkül azonban, hogy a romániai kormány vagy ellenzék részére akarnánk eldöntőleg ítélni, sajnálatunkat fejezhetjük ki a fölött, hogy ezen filibustero expeditió Romániát tehétek hadműködési alapjukká, s azon reményünket nyilváníthatjuk, hogy jövőben a nagyhatalmak a román kormánytól ama kötelezettségek szigorubb teljesítését követelendik, melyek a számára adott oltalom föltételeit képezik.“

Berlinből írják, hogy bevégzett dolognak tekintik a hivatalos körökben Mária herczegű, II. Sándor ezár leányának eljegyzését a bajor királylyal. A berlini udvar melegen ajánlotta ezen házasságot, Münchenben felhasználtak minden befolyást, hogy megakadályozzák a bajor király házasságát valamely ausztriai főherczegnővel és erre nézve a bajor udvarban igen hatalmas támaszra találtak az anya királynőben, ki porosz herczegnő, s kinek fiára most is nagy befolyása van.

A porosz király csendőrk kísérétében Kasselse ment látogatásra; az olasz koronaherczeg megint kitért előle, és Baden-Badenbe utazott.

Oroszországban a katonai budget 40 millió rubellel emeltetett fel. A lengyel nép nyelvének és vallásának elnyomásán állhatatosan működnek.

A „Journal de Paris“ legújában egy bizalmas beszélgetésről tett jelentést, mely Párisban marquis Moustier miniszter a gr. Solms, mint gróf Golz ideiglenes helyettese közt történt, s melynek folytatában gr. Solms a francia miniszterhez azon kérdést intézte volna, hogy mi igaz van azon hírekben, melyek szerint Franciaország némely szomszéd államokkal alkudozásban állana politikai s katonai szerződéseket iránt; mire Moustier általában sem igenlőleg, sem tagadólag nem válaszolt; azonban különös hangnyomattal emelte volna ki, hogy Franciaországnak maga számára igénybe kell vennie azon jogot, hogy alkudozhassék azon államokkal, melyek az ő működési körében fekszenek, s milyenekül a miniszter — gr. Solms további kérdése folytán — Svájcot, Belgiumot s Hollandot nevezé meg. Ezen közlés a „Schl. Ztg.“ berlini levelezésében kohlománynak nyilvánítottatik, s ahoz következő megjegyzés csatoltatik: „Ha szinte mi egyáltalában kétségbevonjuk is a Franciaország s a nevezett államok közti kereskedelmi politikai s katonai unio eszméjének kivihetőségét, de mégis elvileg nem lehetend tagadni, hogy minden államnak joga van más államokkal szintury politikai, mint katonai szerződéseket kötni, ha ezen államok arra hajlandók. Tehát ezen jog a francia kormányt is megilleti, a mennyiben valamely külön esetben más szerződésnek nem állanak annak gyakorlása útjában.“

Caneából a „Moniteur“ nek jelentik, hogy ott a kedélyek lassankint csillapulnak, s a nyugalom visszatérése küszöbön áll. Az ingerültség csillapulásának egyik legbiztosabb jele, hogy a magukat haza szállíttató családok száma naponként növekszik. Legújában a „Bankow“ orosz szállító hajó elhagyá a krétai vizeket, melyeken az egy ágyunaszád által fog fölvaltati, s a „Wall“ vontató állomás hajó Syrába utazott el. A kikötőben semmi más hajó sem állomásozott, a „Fortin“ francia corvette-en, s a „Wizard“ angol ágyunaszádon kívül.

A „Daily News“ egyik levelezője éppen nem rózsaszínnel rajzolja a krétai állapotot. A levelező előadja, hogy egy görög zárlat megszögő hajó fegyverek, hadiszerek s készletekkel Spakiába megérkezett, s hogy ott a fölkelők formászerint szervezkedve szállítottak ki legénységet s készleteket. A megérkezéskor sikerült az éj árnyában egy török hadihajó figyelmét kikerülni, mire a szállítmány sietve egyelőre a parton rejtetett el. Hogy a sietség nem volt szükségtelen, reggel kiderült, a mennyiben egy török hadigőzbe, a ki szállított készletek közelében, azok átszállítását ágyúinak tüze által némileg veszélyessé tette. A szigeten létező viszonyokról a levelező csak annyit jegyez meg, hogy a háboru folyvást tart, s hogy az a legújabb két év alatt igen szomorú nyomokat hagyott hátra.

Tulajd. és felelős szerkesztő: Sándor József

MEGJELENT, s Stein János könyvkereskedésében kapható: **Stephens** Mezei gazdaság könyve.

VI-VII-dik kötetének első része,
az egész munkának boltiára 12 forint o. é.

HIVATALOS.

281. — 1868.
acad.

(259)

(3—3)

Pályázat.

A selmeci m. k. bányá és erdő akademián tisedésbe jöven a mennyiség- és erőmítan tanárségéd, egyszersmind a rajzolás, az ábrázoló mértan és az erdészeti erőmít és géptan tanító állomása: erre a pályázat ezennel megnyitattik.

Ezen állomással a X díjosztály, 700 ftnyi, három évi megfelelő szolgálat után pedig 800 ftnyi évi fizetés és ennek 10%-ára menő szálláspénz élvezete van egy bekötve.

A pályázóktól megkivántatik, hogy folyamodványaikban, melyek legkésőbb f. 6. szeptember 10-ig nyújtandók be a selmeci m. k. bányá és erdőakademia igazgatóságánál, életkorukat, jelen állásukat, jelesen végzett szaktanulmányait, továbbá a fentelírt tanterv tanterv szerinti elméleti és gyakorlati ismereteket, különösen pedig azt: hogy ezen tanterv tanterv magyar nyelven képesek az előadásokat tartani, okmányilag kimutassák.

A m. k. bányá és erdőakademia igazgatóságától.
Selmeczen 1868. július hó 31-én.

1868. 233.
acad.

(251)

(3—3)

Hirdetmény.

A selmeci m. kir. bányászati s erdészeti akademiának 186%-ik évre szóló oktatási rendszabályai és főlveteli föltételei.

Általános tanterv.

Az oktatás a bányászati akademián:

- a) az előfolyamból,
b) a szakfolyamból áll.

A két tanfolyam mindegyikére két évi időtartam van megszabva aképen, hogy a bányász növendékek tudományos műtani kiképzése négy évi időtartamot vesz igénybe.

Az erdész akademián oktatás három évfolyamot foglal magában, melynek elsője, habár ebben is szaktudományok adatnak elő, az előfolyamot képezi.

Az előadások a bányász s erdész. akademián folyó év október elsején kezdődnek, és 1869 évi július hó végével végződnek.

Mivel a tanév kezdetén a pót- és ismétlő vizsgák tartatnak, kötelesek ezen vizsgákat letendő növendékek még október elseje előtt, a többiek, ide érve az újonnan belépőket, legkésőbb október 10-ig, mely napon a névkönyvbei és sorsjegyzékbei iktatás megszűnik, Selmecze megérkezni.

A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszterium f. év július 11. kelt 22399. számú rendelete következtében, a bányász akademián már a legközelebbi 186%-ki tanévben az előfolyam első tanfolyamában minden tantárgyak egyedül magyar nyelven fognak előadni, és ezután a magyar nyelv évenként a következő magasb tanfolyamra aképen fog kiterjesztetni, hogy három év elteltével, tehát 187%-ik éven, a magyar nyelv mind a négy tanfolyamban, mint előadási nyelv fog életbe lépni. Ennek fogva azon növendékek, kik 186%-ik és ezelőtti években kezdték akademiái tanulmányait, azokat német nyelven végezhetik.

Az erdész. akademián az 186%-ik éven a magyar nyelv mind a három tanfolyamban, mint előadási nyelv kizárólag lesz életbe lépve.

A tanári személyzet a bányász és erdész. akademián 8 tanárból, 3 tanítóból, 6 előadó tanárségéből, 1 segédből és 4 bányászati jelöltből, mint helyettes tanár segédből áll.

A bányászati akademia tanterve:

	betenkénti órák száma		Jegyzetek.
	előadás	gyakorlat	
1-ső évi tanfolyam.			
1-ső FÉLÉV.			
Elemi és felsőbb mennyiségtan	10	4	
Ábrázoló mértan	5	6	
Természettan	2	—	
2-dik FÉLÉV.			
Erőműtan	10	4	
Általános vegytan	5	—	
Természettan	3	2	
Mértani rajz	—	4	
2-dik évi tanfolyam			
1-ső FÉLÉV.			
Vegytan (5-ször 1½ órai előadás)	7½	—	
Általános gép- és gépszerkezetan	5	—	
Ásványtan	4	2	
Gyakorlati mértan	2	a szabadban	Kirándulások a környék- ken létező gépekhez.
Gépszerkezeti rajz	—	6	
Térkép rajz	—	2	
Összesen:	18½	10	
2-dik FÉLÉV.			
Általános gép- és gépszerkezetan	5	—)	
Kőület és földtan (5 ször 1½ órai előadás)	7½	2)	Gyakorlatokkal a sza- badban.
Gyakorlati mértan	4	—	
Gépszerkezeti rajz	—	6	
Térkép rajz	—	4	
Összesen:	16½	12	
3-dik évi tanfolyam			
1-ső FÉLÉV.			
Bányaművelésan	5	—	Gyakorlatokkal a bányában.
Építészeti	3	—	
Bányászati géptan	2	—	Gyakorlati kirándulá- sokkal.
Építészeti rajz	—	4	
B nyászati géprajz	—	6	Az időköz mérvé.
Elemző vegy munkálatok	—	—	
Irálytan, bányatörvény, könyvvitel, erdészeti vázlatok	4—5	—	
2 dik FÉLÉV.			
Bányaművelésan	5	—	Gyakorlatok a bányában
Építészeti	3	—	Gyakorlati kirándulá- sokkal.
Bányászati géptan	2	—	
4-dik évi tanfolyam			
1-ső és 2-dik FÉLÉV.			
Kohászat (5-ször 1½ órai előadás)	7½	—	Gyakorlatokkal a kohókban.
Bányamértan és az érczek előkészítése	5	2	Gyakorlatokkal a bá- nyák és zúzdákban.
Kohászati géptan	2	—	Gyakorlatokkal.
Kémlesztet	2	6	
Kohók tervezete és kohászati géprajz	—	—	Hetenként egy napon át.
Kémlesztési gyakorlatok	—	—	
A szakfolyam mindkét évében gyakor- lati és ismétlő oktatás tartatik.			

Az erdészeti akademia tanterve.

Év fo- lyam.	Félév	Tantárgyak.	Előadási		Gyakorlatok a szabadban
			órak hetenkint	órák iméleti	
I.	téli	Alsó és felső mennyiségtan, sík-háromszög- és tömör-mértan	10	4	Hetenkint egyszer.
		Leirai mértan	5	6	
		Vadásztan	2	—	
		Összesen:	17	10	
"	nyári	Természetan, szerves- és szervetlen vegytan	10	4	Hetenkint egyszer.
		Növény boncz- és élettan, erdészeti növénytan	4	2	
		Rovartan	2	—	
		Szabadkézi rajz	—	4	
		Összesen:	16	10	
II.	téli	Erdőművelésan	6	—	Hetenkint kétszer.
		Erdőhasználat	3	—	
		Talaj és klímatan	3	2	
		Nemzetgazdaszat	5	—	
		Térkép rajz	—	4	
		Összesen:	17	6	
"	nyári	Erőműtan és géptan	7 1/2	4	Hetenkint egyszer.
		Famértan	2	—	
		Erdészeti ipartüzetan	2	—	
		Gyakorlati mértan	5	—	
		Géptani rajz	—	4	Hetenkint kétszer.
		Összesen:	16 1/2	8	
III.	téli	Erdővédelem, erdőrendéség és erdőtörvények	2	—	Hetenkint egyszer.
		Polgári építészeti	3	2	
		Fatérmez és pénzjövdelem kiszámítás	5	4	
		Erdőrendezés és ide tartozó tervezetek	3	2	
		Hivatal szervezés	2	—	
		Gyümölcsfa tenyésztés	1	—	
		Építészeti rajz	—	4	
		Összesen:	16	12	
"	nyári	Erdővidék kiszámítás	2	2	Hetenkint kétszer.
		Víz és útépítészeti	3	—	
		Ügyvitel és szabványok ismerete	3	—	
		Számvitel	3	2	
		Mezőgazdaság alapvonalai	3	—	Hetenkint kétszer.
		Erdészeti irodalom története	2	—	
		Víz és útépítészeti rajz	—	4	
		Összesen:	16	8	

A növendékek különböztetése, fölvétele, ösztöndíjuk.

A bányászati s erdészeti akademiái növendékek rendesekre, rendkívüliekre és vendégekre osztatnak.

Rendes növendékek azok, kik a bány. s erdész. akademia minden tantárgyait a megszabott tanterv szerint hallgatják, holott a rendkívüliek csak bizonyos részének hallgatására iratják be magokat.

Az előfolyamban mindkét rendű növendékeknek azon általános képzettség ki-vántatik, mely a teljesen és jól végzett főgymnasium, vagy főmútanodában nyerhető. Minek bebizonyítására a gymnasiumot végzeteknél az éretteg bizonyítvány, a mütanodát végzeteknél pedig valamennyi főmútanodai osztályok vizsgálati bizonyítványai szolgálnak — mi mellett azonban legalább is a „kielejtő” sorozat megkivántatik. Az előfolyamba lépni szándékozó rendkívüli növendéknek megengedtetik képzettségi kellekeit egy fölvételi vizsga által is bebizonyítani.

A szakfolyamba csak azon rendes növendékek léphetnek, kik az előfolyamot a selmeci akademián teljesen és jól végezték, vagy az előfolyamban előadni szokott tanulmányok végét egy főmútan intézetnél letett vizsga bizonyítványával kimutattik képesek.

Rendkívüli növendékek tartoznak különleges tantervtől az akademiái igazgatóságok előterjesztési, de azt a bekövetkezett megerősítés s helybenhagyás után azon tanév befolyása alatt megváltoztatni szabadságukban nem állandó.

A szakfolyamban különleges tanterv megállapításánál különös tekintet fog arra fordítani, hogy a növendék minden arra szolgáló előismeretekkel oly mérvben s kiterjedésben bírjon, milyenben azok az előfolyamban megszerezhetők.

Csak azon rendes növendékeknek van igénytük végbizonyítványra és az állami szolgálatba leendő fölvételre, kik egy tökéletes bányai, vagy erdész. akademián minden tantárgyat jó előmenetellel végeztek, rendkívüli növendékek ezt nem igényelhetik, és csakis nyilvános vizsga felőli bizonyítványval láttatnak el.

Jogászk bányatörvény hatósági szolgálat tekintetéből az 1863 éven különösen előszabott tanterv következtében bányász-akademiái tanulmányait 3 év alatt bevégezhetik és e mellett hivatásukra nézve kevesebbet érdeklő tanulmányoktól, u. m. általános gép-, kohászati, építészeti és kohászati géptantól s az azokba vágó rajzoktól fölmentetnek.

Minden növendék tartozik a bányász és erdész akademiában beléptekor egyszer s mindenkorra, ha tanulmányait félbe nem szakasztja — 5 o. é. frtnyi beiktatási illetéket fizetni.

A fölvételi vizsgáért az illető tanároknak 20 o. é. frt. fizetendő.

Rendes növendékek átlépése a rendkívüliek sorába megengedtetik, de a vizsgalépés nem.

A rendkívüli növendékek csak azon esetben vétethetnek fel a rendesek sorába, ha a kitűzött tanfolyamra szükséges előkészítő ismeretek bírását, úgy a mint ez a rendes növendékektől megkivántatik bebizonyítják, s szorgalmuk és magukviselte ellen kifogás nem tétetik.

Azon rendkívüli növendékek, kiknek az akademiában belépése fölvételi vizsga mellett létesült csak a szakfolyamba és csak akkor vétethetnek fel a rendes növendékek sorába, ha tanítványai előmenetelük az előfolyamban, melynek tökéletes végezte föltételeztetik, általában jeles volt és a mellett általános képzettségi fokozatuk megfelelő.

Vendégek, külföldiek.

Vendégek alatt az akademián tanuló oly egyének értendőnek, kik további kiképezésük tekintetéből, vagy mint a tudomány barátjai, egy vagy több tantárgyat tanulmányozni kívánnak, mint vendégek az előleges jelentés után az akademiái igazgatóságnál csak önállásu egyének, vagy oly fiatal emberek vétethetnek föl, kik erre szülők vagy gyámjuk biteles meghatalmazását képesek előmutatni.

Vendégek az akademiái névjegyzékben elő nem fordulnak és vizsgák tételére nem köteleztetnek, de szabadságukban áll szintugy mint más mindenkinek, ha nem is akademiái növendék, ki akár mi uton s módon a szükséges ismereteket megszerzte, valamely tantárgyból 20 o. é. frtnyi díj lefizetése mellett nyilvános vizsgát letennie.

A vendégek tartoznak magokkal az akademiái rendszabályokhoz és rendelkezésekhez alkalmazni, különben nekik az előadások és gyakorlatokbani résztvétel azonnal megtiltatik.

A külföldiek fölvétele a bányászati s erdészeti akademiába ugyanazon föltételekhez van kötve mint a belföldieké, történik azonban csak a nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszteriumnak engedélye mellett, a bányászati s erdészeti akademia igazgatóságának ajánlata következtében.

Egyébiránt az összes tanítás az akademián ingyen történik. A gyakorlati kirándulások költségeit, a mennyiben a tulajdon élelmeyést és szállást illetik, a növendékek magok viselik, s ez iránt már a fölvételi folyamodványban tartoznak magukat szülők, vagy gyámjuk biteles nyilatkozataival igazolni, mivel a gyakorlatok mint a tanítás kiegészítései ugy a rendes, mint a rendkívüli növendékre nézve köteleztettek.

A fölvételi kor a fölvételi vizsga mellett belépő rendkívüli növendékekre és vendégekre nézve 18 évvel állapított meg.

A fölvétel a selmeci bányászati s erdészeti akademia igazgatóságához benyújtandó — a szükséges bizonyítványokkal és mellékletekkel ellátandó írásbeli folyamodvány következtében hivatalos hátrati végzéssel történik.

Fölvételi folyamodványok legfeljebb október 6-ig a bányászati s erdészeti akademia igazgatóságához benyújtandók, későbbben érkezők tekintetbe nem vétethetnek.

Az újonnan felvétettek beiktatási jegyeiket csak is a beiktatási 5 frtnyi illeték lefizetése után az akademiái pénztárban nyerik el, és az előmutatott beiktatási jegy alapján iratnak be a tanárok által a névjegyzékbe és becsajátatnak az előadásokra, egyébiránt magától értetődően, hogy minden tanfolyam növendékei a tanév kezdete előtt magát az illető tanárnál a beiktatási jegy előmutatása mellett jelenteni kötelesek.

A bányászati akademia részére 30 bányász- és hat bányász-művelő ösztöndíj és az erdészeti akademiái növendékek részére 12 erdész- ösztöndíj évenkénti 210 forinttal rendszeresített, melyek azon rendes növendékeknek fognak adományoztatni, kik vagyontalanok és magokat kitűnő tanulmányi előmenetelük, szorgalmuk és helyes magaviseletük által kitűntetik.

A bányászati szintugy mint az erdészeti akademiái ösztöndíjak csak az akademiái tanítói tartamára adományoztatnak.

Az akademiái ösztöndíjak megtrüfleso a növendékeknek előforduló esetben tudtára fog adadni.

Selmeczen, 1868 évi július havában.

NEM HIVATALOS.

(264)

(1—1)

Eladó tagosított birtok.

Dobokamegyében Sajó-Szent-Andráson eladóvá tettem ottan lévő tagosított birtokomat, mely áll tízhöld és 889 □ öl el-ő osztályu, kilencz hold 1372 □ öl másod osztályu szántóföldről, mely összesen térszen huszhold és 661 □ öl szántókat.

Erdő rész vagyon négyhold és 677 □ öl.

A szántókért mostan fizetnek haszonbért évenként kilenczen négy forintokat osztrák értéken.

A vásárolói szándékozó az eladás föltételeit, valamint a birtok árát megtudhatja az alólírt tulajdonostól, kinek most itten Kolozsvárt szállása vagyon Párisutczában a 222 szám alatti házban.

LÉSZAI LÖRINTZ.

(254)

(3—6)

Haszonbérleti hirdetmény.

Maros-Vásárhelytől három óra távolságban, Mező-Rücsön 174 hold szántó és kaszálló, korcsmárlási jog, ugyszintén lakház és gazdasági épületekkel, folyó év Szent-Mihály napjától kezdődőleg több évekre illő föltételek mellett haszonbérbe kivehető. Értekezhetni Maros-Vásárhelyt, Fenyő István ur kereskedésében, vagy Mező-Rücsön tulajdonos Csarnátoni Albertnél.

(246)

(3—3)

Liedemann J. S. Frigyes

Pesten és Temesvárt, ezennel tisztelettel teszen előleges jelentést a t. cz. kereskedő közönségnek, hogy az arad-k. fejérvári vaspálya megnyitásakor

Alvinczen fiókszállító-üzletet

nyitand, s ajánlja magát szállítmányi szolgálatokra, megjegyezvén, hogy az erdélyi vaspálya igazgatósága tüzletét azon szállítmányok tovább küldésével bizzam meg, a melyek Alvinczen senkihez sincsenek czimezve.

(208)

18/8

(5—10)

FESTEKEK

(minden nemtek) festékezésre készen, legolcsóbban, mázsa és font száma, különösen a legartósabb lenmagolaj-fénymázfestékek; kátrány- és lakkfestékek mázsánként 6 1/2 ftól kezdve; falporlás és faldévedés elleni készletek.

Olaj- ragaesok és vizespoháragaszok melyek végzetlenül ragadnak (oly keménynyé válnak, hogy acél-ütésre szikráznak) sat.

Legfinomabb festésfestekek, a legfinomabb angol vagy düsseldorfi minőség iránt kezeséggel, s még is olcsóbban mint ezek, különösen búzfestekek, tökéletesen valódiak s a francziánál fényesebbek;

Nyomatató festékek selyem-, gyapjú és pamut szövöttekre igen könnyen alkalmazhatók s azonnal szárazok sat.

Talaj-mázok s effélé festékek, font száma 45 és 62 kr. elismert legjobb minőségűek.

Kopál-, borostyánkő- és kocsi-fénymázok.

Tinták és bélyegfestékek sat.

Arjegyzékek és minták ingyen.

Kailan A. és Gummi R. Vegytani termény- és festékgyártó Nussdorfbán Bécs mellett, Brunnengasse 118—119 sz.